

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 179

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası Kuruluş
Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin 137
ve 138 Sayılı Governörler Kurulu Kararlarının
Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair
Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu
(1/553)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/553 Esas Numaralı Tasarının**
 - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4
 - Gerekçesi4
- **Dışişleri Komisyonu Raporu**5
- **Tasarı Metni**7
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin**7
- **137 Sayılı Karar Metni**8
- **138 Sayılı Karar Metni**9

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

11/1/2012

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-446/176

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 2/1/2012 tarihinde kararlaştırılan "Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin 137 ve 138 Sayılı Governörler Kurulu Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/553)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GEREKÇE

Son zamanlarda Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgesinde yaşanan ve Arap Baharı olarak adlandırılan halk hareketleri nedeniyle uluslararası finans kuruluşları bölge ülkelerindeki faaliyetlerini artırmışlardır.

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, (AİKB) Kuruluş Anlaşmasının 1 inci maddesi uyarınca sadece Merkez ve Doğu Avrupa ülkeleri ile Moğolistan'da faaliyet gösterebilmektedir. Bu nedenle Bankanın Güney ve Doğu Akdeniz Bölgesi ülkelerinde faaliyetlerine başlayabilmesi için Kuruluş Anlaşmasının 1 inci maddesinde değişiklik yapılması gerekmektedir. Anılan Anlaşmanın 18 inci maddesinde öngörülen değişiklikle de Banka Özel Fonlarının bölge ülkelerinde kullanılması planlanmaktadır.

Bu çerçevede, Banka Kuruluş Anlaşmasının 1 inci ve 18 inci maddelerindeki değişiklik önerileri Governörler Kurulunca 30 Eylül 2011 tarihinde kabul edilmiştir. Tasarı ile; değişikliklerin iç hukukumuz yönünden onaylanarak, yürürlüğe girmesi amaçlanmaktadır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

27 Şubat 2012

Esas No: 1/553

Karar No: 159

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 11/1/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 20/1/2012 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen “Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin 137 ve 138 Sayılı Guvernörler Kurulu Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 15/2/2012 tarihli 21 inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin 137 ve 138 Sayılı Guvernörler Kurulu Kararları ile Kuruluş Anlaşmasının 1 inci ve 18 inci maddelerinin değiştirilerek Bankanın Güney ve Doğu Akdeniz bölgesinde faaliyette bulunabilmesine ve Bankanın fonlarından bölge ülkelerinin yararlanmasına imkan tanınmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasının, ilk etapta, geçiş ekonomileri olarak da bilinen Sovyetler Birliğinin dağılmasından sonra ortaya çıkan ülkelerde yatırımları ve özel sektörü güçlendirmek amacıyla kurulmuş bir banka olduğu,

- Bankanın faaliyetlerini zaman içinde genişlettiği, Türkiye'nin de alıcı ülke statüsü ile Bankanın finansman imkanlarından yararlandığı, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasından Türk özel sektörüne önümüzdeki dönemde yıllık ortalama 1 milyar Avro civarında bir finansman sağlanmasının öngörüldüğü, ülkemizin Bankanın İcra Direktörleri Kurulunda temsil edildiği,

- Bankanın 63 ülke ile Avrupa Birliği ve Avrupa Yatırım Bankası olmak üzere 2 hükümetlerarası kuruluş şeklinde 65 hissedara sahip olduğu,

- Bankanın, Kuruluş Anlaşmasının 1 inci maddesi uyarınca, sadece merkezi ve Doğu Avrupa ülkeleri ile Moğolistan'da faaliyet gösterebildiği, görüşülmekte olan Bankanın Kuruluş Anlaşmasındaki değişikliklerin yürürlüğe girmesiyle Bankanın geçiş ülkeleri statüsüne girebilecek Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkelerinde de faaliyet göstermeyi amaçladığı, bu çerçevede, Kuruluş Anlaşmasının ilgili maddelerindeki değişiklik önerilerinin Banka Guvernörler Kurulunca 30 Eylül 2011 tarihinde kabul edildiği, Tasarının da söz konusu değişikliklerin onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlandığı ifade edilmiştir.

Bazı Komisyon üyelerimizin Tasarının gerekçesinde yer alan “Son zamanlarda Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgesinde yaşanan ve Arap baharı olarak adlandırılan halk hareketleri nedeniyle uluslararası finans kuruluşları bölge ülkelerindeki faaliyetlerini artırmışlardır.” şeklindeki ilk paragrafı ile anlatılmak istenilenin ayrıntılı bir biçimde izah edilmesi yönündeki soruları üzerine Komisyonumuzun diğer üyeleri ve Hükümet temsilcileri tarafından;

- "Arap Baharı" olarak adlandırılan gelişmeler kapsamında ilgili ülkelerin gerçekleştirecekleri siyasi ve sosyal reformlara paralel olarak ekonomik alandaki reformların gerçekleştirilmesi ve bu anlamda yapısal bir geçiş sürecinin başarıyla sağlanması amacıyla bu ülkelerin altyapı başta olmak üzere finansman ihtiyacının karşılanması ve bu ihtiyaçların karşılanmasına yönelik çabalara uluslararası ve bölgesel finans kuruluşlarının katkılarının üzerinde durulan güncel bir konu olduğu,

- Mısır, Ürdün, Fas ve Tunus'un halihazırda Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasının üyesi olduğu, bu ülkelerin kalkınma çabalarının finansal boyutunda Bankanın yer almasına ve Banka bünyesinde finansman kullanıcı ülke statüsüne geçmeye yönelik taleplerin bu ülkelerden geldiği, bu bağlamda, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasının da Kuruluş Anlaşmasında değişiklik yapmayı amaçladığı, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Osman Aşkın Bak ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un Komisyon raporu üzerine özel sözcüler olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Volkan Bozkır</i> İstanbul	Başkanvekili <i>Muhammed Çetin</i> İstanbul	Sözcü <i>Osman Aşkın Bak</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip <i>Gönül Bekin Şahkulubey</i> Mardin	Üye <i>Osman Faruk Loğoğlu</i> Adana	Üye <i>Emrullah İşler</i> Ankara
Üye <i>Mehmet Ali Ediboğlu</i> Hatay	Üye <i>Sinan Oğan</i> İğdır	Üye <i>Ahmet Berat Çonkar</i> İstanbul
Üye <i>Faik Tunay</i> İstanbul	Üye <i>İsmail Safi</i> İstanbul	Üye <i>Mehmet Muş</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Osman Oktay Ekşi</i> İstanbul	Üye <i>Osman Taney Korutürk</i> İstanbul	Üye <i>Rıfat Sait</i> İzmir
Üye <i>Abdullah Çalışkan</i> Kırşehir	Üye <i>İdris Bal</i> Kütahya	Üye <i>Aytuğ Atıcı</i> Mersin
Üye <i>Hasan Karal</i> Rize	Üye <i>Şaban Dişli</i> Sakarya	Üye <i>Akif Çağatay Kılıç</i> Samsun
	Üye <i>Burhan Kayatürk</i> Van	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**AVRUPA İMAR VE KALKINMA BANKASI
KURULUŞ ANLAŞMASINDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA İLİŞKİN 137 VE 138 SAYILI
GUVERNÖRLER KURULU KARARLARININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşması'nda değişiklik yapılmasına ilişkin 137 ve 138 sayılı Guvernörler Kurulu Kararlarının onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**AVRUPA İMAR VE KALKINMA BANKASI
KURULUŞ ANLAŞMASINDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA İLİŞKİN 137 VE 138 SAYILI
GUVERNÖRLER KURULU KARARLARININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

KARAR NO. 137

**AVRUPA İMAR VE KALKINMA BANKASI'NIN GÜNEY VE DOĞU AKDENİZ
BÖLGESİ ÜLKELERİNDE FAALİYETTE BULUNABİLMESİ İÇİN BANKA
KURULUŞ ANLAŞMASI DEĞİŞİKLİĞİ**

GUVERNÖRLER KURULU

Kuzey Afrika ve Orta Doğu'da yaşanan tarihi değişimler dikkate alınarak;

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın alıcı ülkelerindeki mevcut ve taahhüt edilmiş faaliyetlerini etkilememek ve ek sermaye katkısı gerektirmemek kaydıyla, Banka'nın misyonuna uyumlu olacak şekilde faaliyet bölgesinde uygun bir genişlemeyi ve bu genişlemenin sağlandığı bölgedeki ülkelerin alıcı ülke olabilmelerini sağlayacak uygun bir mekanizmayı içerecek şekilde Kuruluş Anlaşması'nın (Anlaşma) 1. Maddesi'nde değişiklik yapılması yönünde Direktörler Kurulu'nun Guvernörler Kurulu'na önerilerde bulunmasını içeren 21 Mayıs 2011 tarihinde kabul edilen 134 No.lu ve *Banka'nın Faaliyet Bölgesi'nin Muhtemel Coğrafik Genişlemesi* isimli Guvernörler Kurulu Kararı'na atıfta bulunarak;

128 No.lu Guvernörler Kurulu Kararı ile kabul edilen 2011-2015 dönemi Dördüncü Sermaye Kaynaklarının Gözden Geçirilmesi'ne (CRR4) ilişkin Direktörler Kurulu Raporu'nda teyit edildiği üzere Banka'nın temel prensibinin mezuniyet olduğuna da atıfta bulunarak;

Banka'nın Faaliyet Bölgesi'nin Güney ve Doğu Akdeniz Bölgesi'ne Coğrafik Genişlemesi adındaki Direktörler Kurulu'nun Guvernörler Kurulu'na sunduğu raporu ve rapordaki önerileri göz önünde bulundurup kabul ederek, Guvernörler Kurulu Banka'nın Güney ve Doğu Akdeniz ülkelerinde faaliyette bulunabilmesi için Anlaşma'nın 1. Maddesinde değişiklik yapılmasını onaylar;

BU NEDEN VE VESİLEYLE KARAR VERİR Kİ:

1. Anlaşma'nın 1. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilecektir:

“MADDE 1: AMAÇ

Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinin ekonomik gelişmesine ve imarına katkıda bulunmak üzere Bankanın amacı çok partili demokrasi, çoğulculuk ve piyasa ekonomisinin esaslarını uygulamayı taahhüt eden Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde Piyasa ekonomisine geçişi desteklemek ve özel sektör girişimciliğini geliştirmektir. **Aynı şartlara tabi olarak**, Bankanın amaçları Moğolistan'da **ve Banka tarafından toplam oy gücünün asgari dörtte üçünü teşkil etmek kaydıyla Guvernörlerin üçte ikisinin olumlu oyu ile Banka tarafından belirlenen Banka üyesi Güney ve Doğu Akdeniz ülkelerinde de** yerine getirilebilir. Buna uygun olarak bu anlaşmada ve eklerinde “Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri”, “Orta ve Doğu Avrupa'dan ülkeler”, “alıcı ülke (veya ülkeler)” veya “alıcı üye ülke (veya ülkeler)”ye yapılan herhangi bir atıf, Moğolistan'a **ve Güney ve Doğu Akdeniz ülkelerinin her birine de** yapılmış bir atıf olacaktır.”

2. Banka üyelerinden (a) üyenin mevzuatına uygun bir şekilde söz konusu değişikliklerin kabul edildiğini belirten bir belge düzenlemeleri ve Banka'da muhafaza etmeleri ve (b) içerik ve şekil anlamında Banka'yı tatmin edecek şekilde anılan değişikliğin kabul edildiğini ve kabul belgesinin düzenlenmesi ile muhafazasının üyenin mevzuatı ile uyumlu olduğuna dair delilleri sunmaları talep edilmiştir.

3. Söz konusu değişikliklerin kabulüne dair Anlaşmanın 56. Maddesi'nde belirtilen koşulların sağlandığının resmi olarak üyelere Banka tarafından teyidinden yedi gün sonra söz konusu değişiklik yürürlük kazanacaktır.

(30 Eylül 2011 tarihinde kabul edilmiştir.)

KARAR NO. 138

**ALICI VE POTANSİYEL ALICI ÜLKELERDE ÖZEL FONLARIN
KULLANILABİLMESİ İÇİN AVRUPA İMAR VE KALKINMA BANKASI
KURULUŞ ANLAŞMASI DEĞİŞİKLİĞİ**

GUVERNÖRLER KURULU

Banka'nın amacının Güney ve Doğu Akdeniz ülkelerinde de uygulanabilmesini sağlayacak şekilde Banka'yı yetkilendirmek üzere Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşması (Anlaşma) 1. Maddesi'nde Guvernörler Kurulu'nca yapılan değişiklikleri onaylayan 137 No.lu kararın kabulünü dikkate alarak;

Banka'nın genişletilmiş faaliyet bölgesindeki potansiyel alıcı ülkelerinde Banka faaliyetlerinin bir an önce başlaması için olası gerekli adımları atma yönünde Direktörler Kurulu'nun Guvernörler Kurulu'na önerilerde bulunmasını içeren 21 Mayıs 2011 tarihinde kabul edilen 134 No.lu ve *Banka'nın Faaliyet Bölgesi'nin Muhtemel Coğrafik Genişlemesi* isimli Guvernörler Kurulu Kararı'na atıfta bulunarak;

Banka'nın Faaliyet Bölgesi'nin Güney ve Doğu Akdeniz Bölgesi'ne Coğrafik Genişlemesi adındaki Direktörler Kurulu'nun Guvernörler Kurulu'na sunduğu raporu ve rapordaki önerileri göz önünde bulundurup kabul ederek, Guvernörler Kurulu Banka'nın potansiyel alıcı ülkelerindeki özel faaliyetlerinde Özel Fonları kullanabilmesi için Anlaşma'nın 18. Maddesi'nde yapılan değişikliği kabul eder;

BU NEDEN VE VESİLEYLE KARAR VERİR Kİ:

1. Anlaşmanın 18. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilecektir:

“MADDE 18: ÖZEL FONLAR

1- (i) Banka **alıcı ülkelerinde ve potansiyel alıcı ülkelerde** amacına hizmet edecek ve fonksiyonları kapsamında nitelendirilebilecek Özel Fonların idaresini kabul edebilir. Bu tür Özel Fonların idaresinden kaynaklanan maaliyetin tamamı Özel Fondan karşılanacaktır.

(ii) **Alt-paragraf (i)'nin amaçları doğrultusunda, Guvernörler Kurulu, alıcı ülke olmayan bir üyenin talebi üzerine, söz konusu ülkenin sınırlı süre için ve uygun görülen şartlarda potansiyel alıcı ülke olarak nitelendirilmesine karar verebilir. Bu karar üye ülkelerin asgari toplam oy gücünün dörtte üçünü teşkil etmek kaydıyla Guvernörlerin üçte ikisinin olumlu oyu ile alınacaktır.**

(iii) **Bir üyenin potansiyel alıcı ülke olarak nitelendirileceği karar sadece söz konusu üyenin alıcı ülke şartlarını yerine getirebilmesi halinde verilebilecektir. Söz konusu şartlar, kararın alındığı zaman yürürlükte olan ya da Guvernörler Kurulunca tadil edilmesi kararlaştırılmış ancak yürürlük kazanmamış zamanki hali geçerli olmak üzere Kuruluş Anlaşması'nın 1. Maddesi'nde belirtilmiştir.**

(iv) **Potansiyel alıcı bir ülkenin alt-paragraf (ii)'de yer alan sınırlı süre sonunda alıcı ülke olmaması halinde, Banka söz konusu ülkedeki Özel Fon varlıklarının düzenli olarak realizasyonu, muhafazası ve korunması ile bunların sonucundan kaynaklanan taahhütlerinin yerine getirilmesi dışındaki tüm özel faaliyetlerini durduracaktır.**

2- Banka tarafından kabul edilen Özel Fonlar, **Bankanın alıcı ülkelerinde ve potansiyel alıcı ülkelerde** Bankanın amaç ve fonksiyonları, bu anlaşmanın diğer uygulanabilir hükümleri ve bu tür hükümleri ve bu tür Fonlara ilişkin anlaşma veya anlaşmalarla tutarlı olan herhangi bir şekilde ve koşulda kullanılabilir.

3- Banka söz konusu her bir Özel Fonun oluşturulması, idaresi ve kullanımı için gerekli olabilecek kural ve düzenleri tesis edebilir. Bu tür kural ve düzenlemeler sadece Bankanın normal faaliyetlerine uygulanabilen koşullar dışında, bu anlaşmanın koşulları ile tutarlı olacaktır.”

2. Banka üyelerinden (a) üye ülkenin mevzuatına uygun bir şekilde söz konusu değişikliklerin kabul edildiğini belirten bir belge düzenlemeleri ve Banka’da muhafaza etmeleri ve (b) içerik ve şekil anlamında Banka’yı tatmin edecek şekilde anılan değişikliğin kabul edildiğini ve kabul belgesinin düzenlenmesi ile muhafazasının üyenin mevzuatı ile uyumlu olduğuna dair delilleri sunmaları talep edilmiştir.

3. Söz konusu değişikliklerin kabulüne dair Anlaşmanın 56. Maddesi’nde belirtilen koşulların sağlandığının resmi olarak üyelere Banka tarafından teyidinden yedi gün sonra söz konusu değişiklik yürürlük kazanacaktır.

(30 Eylül 2011 tarihinde kabul edilmiştir.)

